

Alledaagse stof van toen

Over schorten

Een groepje dienstboden met schort uit 1925.

Tot de streekdracht behoorden allerlei schorten, gerimpeld aan een tailleband, met extra banden – de gatbanden – op heuphoogte. Zij waren vaak gemaakt van blauw linnen met een heupstukje (leng) van geruite stof. Het blauwe linnen werd tijdens het weven herhaaldelijk met een glanssteen, al of niet met gesmolten was, gladgewreven om de stof te laten glanzen.

Na het opvouwen kon de behandeling herhaald worden. Het opvouwen van de linnen schorten gebeurde op een speciale manier, *harmonica* of *muiszetrapje* genoemd. Dit vaak in blokjes van 16 bij 16 cm. De schortbanden werden er omheen gerold. Het zo klein mogelijk opvouwen gebeurde enerzijds om ruimte in de kast te

besparen en anderzijds om het blokpatroon te verkrijgen.

Ook werden schorten van katoen met ingeweven blok of streepmotief gedragen. Als Fries bont gebruikt werd, sprak men van een *freeske scholk*.

Bij het uitgaan op een doordeweekse dag, bijvoorbeeld naar de markt, werden heldere schorten voorgedaan.

In de rouw waren de kleuren donkergrijs of zwart.

Zelfs op hoogtijdagen behoorde de schort – zij het van zijde – tot de vrouwenkleding.

In het begin van de twintigste eeuw komt de modejapon meer in zwang en verdwijnt de schort uit het straatbeeld.

Riet Luiten